

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 20__ р.

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Облік та контроль дебіторської заборгованості (на прикладі
ТОВ «Южгазмонтаж»

Виконавець:

Студентка Ц 3 Ф Н

групи зф М1

Казновецька Наталія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Черкашина Тетяна Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. На сучасному етапі розвитку економіки країни однією із найскладніших проблем, з якою зустрічаються вітчизняні підприємства, є наявність надмірних обсягів дебіторської заборгованості. Більшість господарюючих суб'єктів перебувають на межі фінансової кризи, яка спричинена низьким рівнем менеджменту та нездатності ефективно й своєчасно управляти оборотними активами. Українські підприємства практично не мають можливості нормально функціонувати у зв'язку з наявністю дебіторської заборгованості, адже це зменшує кошти в обороті. Для ефективного функціонування підприємства існує необхідність організації правильного облікового відображення дебіторської заборгованості, що є запорукою отримання достовірної та об'єктивної інформації для прийняття управлінських рішень [41, с. 138].

Дослідженню питань щодо обліку та контролю дебіторської заборгованості приділяли увагу такі вчені, як: Герчанівська С. В., Жадан Т. А., Карпенко Є. А., Кравченко О., Кобець Т., Кручак Л. В., Кубік В. Д., Нашкерська Г., Олійник С. О., Паянок Т. М., Степаненко О. І., Тирінов А. В., Федорченко О. Є., Шимановська-Діанич Л. М. та інші [4, 8, 9, 12, 17, 19, 20, 21, 22, 29, 30, 31, 41, 45, 47, 51]. Дослідження вітчизняних науковців і бухгалтерів-практиків охоплюють значний спектр питань обліку та контролю дебіторської заборгованості, мають значний ступінь методологічної і методичної вичерпності, проте деякі питання мають дискусійний характер і потребують подальших досліджень.

Широкомасштабні економічні реформи, що призвели до формування нової економічної системи, основу якої складають ринкові відносини, вихід українських підприємств на міжнародні ринки, потреба в значних іноземних капіталах, а також поступова інтеграція України в європейський економічний простір вимагає переходу до західної практики ведення бухгалтерського обліку і надання фінансової звітності відповідно до міжнародних стандартів. [22, с. 625].

Сучасні трансформаційні процеси в українській економіці обумовлюють різноманіття господарської поведінки власників та менеджерів торговельних підприємств. Специфіка торговельної діяльності потребує значного обсягу грошових активів, в тому числі активів у розрахунках, тому для цих підприємств проблема ефективного управління дебіторською заборгованістю, спрямованого на оптимізацію загального її розміру та забезпечення своєчасної інкасації, має вельми важливе значення. Погашення дебіторської заборгованості в стислі терміни, недопущення її збільшення вище допустимої межі - реальна можливість подолати або пом'якшити дефіцит оборотного капіталу. В зв'язку з цим актуальним завданням є удосконалення управління дебіторською заборгованістю на основі синтезу досягнень фінансового управління [5, с. 153].

Мета і завдання кваліфікаційної роботи. Метою є обґрунтування теоретичних, методичних і практичних питань організації обліку, аналізу та контролю дебіторської заборгованості, а також розробка напрямів їх удосконалення.

Для досягнення визначеної мети необхідно вирішити наступні **завдання:**

- розкрити сутність, класифікацію та оцінку дебіторської заборгованості;
- вивчити нормативно-правову базу обліку дебіторської заборгованості;
- провести порівняльний аналіз обліку дебіторської заборгованості за МСБО та НПСБО;
- вивчити загальну економічну характеристику досліджуваного підприємства;
- дослідити організацію первинного обліку дебіторської заборгованості;
- вивчити особливості обліку формування дебіторської заборгованості у ТОВ «Южгазмонтаж»;
- дослідити методичні та практичні аспекти контролю за дебіторською заборгованістю на підприємстві;
- провести аналіз ефективності управління дебіторською заборгованістю на базовому підприємстві;
- застосувати методи економіко-математичного моделювання для цілей управління дебіторською заборгованістю;
- розкрити напрями удосконалення діючої системи обліку і контролю за дебіторською заборгованістю на підприємстві.

Об'єктом дослідження у кваліфікаційній роботі виступають процеси, що забезпечують ефективність обліку, аналізу та контролю дебіторською заборгованістю.

Предмет дослідження є організаційно-методичні аспекти обліку, аналізу та контролю дебіторською заборгованістю у ТОВ «Южгазмонтаж».

Методи дослідження. Методологічну основу дослідження склали загальнонаукові та спеціальні методи, серед яких: діалектичний і системний підходи, аналізу і синтезу, метод порівняння, спостереження, історичний і логічний. У доповнення до цього використано кореляційний та регресійний аналіз.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти, що регламентують облік та контроль дебіторською заборгованістю, наукові праці вітчизняних учених, періодичні видання, матеріали міжнародних і наукових конференцій, дані первинного обліку, статистичної та фінансової звітності досліджуваного підприємства, дані з мережі Інтернет.

Публікації та апробація результатів дослідження. Публікація на тему кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістр була здійснено у рамках міжнародної наукової конференції у 2021 році: Тімановська Н. В. Порівняльний аналіз обліку дебіторської заборгованості за МСБО та НПСБО. *Інноваційний розвиток економіки: інфраструктурний та інвестиційний аспекти*: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 26-27 лист. 2021 р. Запоріжжя, 2021.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти обліку дебіторської заборгованості**» розкрито економічну сутність, класифікацію та оцінку дебіторської заборгованості; розглянуто нормативно-правову базу обліку дебіторської заборгованості; проведено порівняльний аналіз обліку дебіторської заборгованості за міжнародними та національними стандартами.

У другому розділі «**Особливості обліку дебіторської заборгованості на базовому підприємстві**» надано загальну економічну характеристику підприємства ТОВ «Южгазмонтаж»; досліджено організацію первинного обліку дебіторської заборгованості; вивчені особливості обліку формування дебіторської заборгованості у ТОВ «Южгазмонтаж».

У третьому розділі «**Аналіз і контроль дебіторської заборгованості: теорія та діюча практика**» вивчено методичні та практичні аспекти контролю за дебіторською заборгованістю на підприємстві; проведено аналіз ефективності управління дебіторською заборгованістю на базовому підприємстві; застосовано метод економіко-математичного моделювання для цілей управління дебіторською заборгованістю; надані удосконалення діючої системи обліку і контролю дебіторської заборгованості на підприємстві.

ВИСНОВКИ

У процесі здійснення виробничої та комерційної діяльності у підприємств виникає дебіторська заборгованість за розрахунками з покупцями продукції, акціонерами, персоналом, бюджетом. В умовах кризи неплатежів особливо зростає роль ефективного управління дебіторською заборгованістю, своєчасного її повернення та попередження безнадійних боргів.

На базі проведеного дослідження, вивчаючи теоретичні аспекти обліку дебіторської заборгованості, нормативно-правові акти, наукову і періодичну літератури стосовно обліку дебіторської заборгованості, нами було зроблено наступні висновки:

1. Дебіторська заборгованість є не лише індикатором, що визначає рівень заборгованості, а й економічним явищем, що впливає на діяльність суб'єкта господарювання в цілому. Дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод і її сума може бути достовірно визначена з визнанням доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та оцінюється за первісною вартістю.

Методичні основи формування облікової інформації про дебіторську заборгованість та порядок її розкриття у фінансовій звітності регулюється П(С) БО 10 «Дебіторська заборгованість». П(С)БО 10 визначає методи оцінки дебіторської заборгованості при зарахуванні її на баланс, на дату складання звітності та при списанні з балансу як безнадійної.

2. Бухгалтерський облік дебіторської заборгованостей в Україні регулюється такими законодавчими актами: Закон України «Про

бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», Податковий кодекс України.

В міжнародній практиці питання обліку дебіторської заборгованості регулює використовується МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» та МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка».

Провівши дослідження, можна зробити висновок, що існують суттєві розбіжності у методології класифікації та облікової оцінки дебіторської заборгованості, що призводить до невідповідності даних вітчизняних фінансових звітів вимогам міжнародних стандартів ведення бізнесу загалом.

Дослідивши особливості обліку дебіторської заборгованості на базовому підприємстві, ми дійшли таких висновків

1. ТОВ «Южгазмонтаж» з 2009 року успішно працює на ринку надання послуг щодо електромонтажних робіт, встановлення та монтажу машин і устаткування, будівництва житлових і нежитлових будівель, будівництва трубопроводів, монтажу водопровідних мереж, систем опалення та кондиціонування.

ТОВ «Южгазмонтаж» має високваліфікованих працівників, які виконують великий перелік складних робіт, згідно із статутом. Але, у штаті підприємства лише 2 співробітника, з усіма іншими співробітниками ТОВ «Южгазмонтаж» співпрацює згідно із договором на виконання певного обсягу робіт. Штат бухгалтерії ТОВ «Южгазмонтаж» представлений одним бухгалтером, безпосередніми обов'язками якого є формування управлінських та фінансових звітів. Для здійснення поточного бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності ТОВ «Южгазмонтаж» бухгалтер використовує програму «1С Підприємство 8.3 Україна».

2. ТОВ «Южгазмонтаж» прибуткове підприємство: у 2020 році чистий прибуток збільшився на 20,7 тис. грн. у порівнянні із 2018 роком, а саме на 36%, у 2020 році чистий прибуток, після сплати податків склав 78,2 тис.грн.

Підприємство ТОВ «Южгазмонтаж» стабільно розвивається, про це свідчить зростання основних економічних показників: дохід від реалізації продукції у 2020 році у порівнянні із 2018 роком збільшився у 4,34 рази, валовий дохід і чистий прибуток у 2020 році у порівнянні із 2018 роком збільшилися на 36%.

3. Процес організації обліку дебіторської заборгованості у ТОВ «Южгазмонтаж» починатися зі створення якісної облікової політики.

ТОВ «Южгазмонтаж» може послабити вплив зовнішніх факторів через належну систему управління, тому ми рекомендували керівництву ТОВ «Южгазмонтаж»:

1. Приділяти значну увагу питанням удосконалення обліку дебіторської заборгованості через систему ефективного управління, яка безпосередньо впливає на рівень прибутковості підприємства. Ми пропонуємо підприємству ТОВ «Южгазмонтаж» вказувати у договорі додаткові умови комерційного

кредитування, а також систему штрафних санкцій за прострочення виконання зобов'язань покупцями.

2. Створити ефективну систему контролю за якістю фінансових розрахунків із дебіторами, що вимагає розробки чіткої та досконалої класифікації дебіторської заборгованості, уніфікації способів її оцінки та документів аналітичної фінансової звітності. Систематично проводити інвентаризацію дебіторської заборгованості, не менше як один раз на квартал. А, також проводити своєчасно звірки з боржниками підприємства.

3. Відкрити субрахунок 365 «Розрахунок з відстроченим платежем» до рахунку 36. А, також до субрахунку 371 «Розрахунки за виданими авансами» рекомендуємо додати перелік субрахунків, відповідно до класифікації боржників.

4. Вважаємо за необхідне, рекомендувати ТОВ «Южгазмонтаж» досвід вітчизняних підприємств щодо створення резерву сумнівних боргів, що відбувається рівномірно щомісяця, протягом звітного періоду шляхом списання до складу інших операційних витрат.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи на здобуття ступення магістр, було проведено дослідження щодо економічного аналізу і контролю обліку дебіторської заборгованості і отримані такі результати:

1. Від ефективності внутрішнього контролю дебіторської заборгованості та оптимального поєднання контрольних процедур залежить стабільність підприємства в цілому. Для вирішення завдань внутрішнього контролю дебіторської заборгованості з покупцями та замовниками у ТОВ «Южгазмонтаж» нами були проведені процедури внутрішнього контролю. За результатами дослідження були згруповані, систематизовані та виправлені виявлені недоліки та некоректні записи з обліку дебіторської заборгованості.

2. Аналіз показників фінансової стійкості показав, що спостерігається задовільна фінансова стійкість. У 2020 році дебіторська заборгованість на підприємстві ТОВ «Южгазмонтаж» складає 1077,1 тис. грн. – це 58,3% у загальній сумі - 1846,7 тис. грн. активів підприємства.

У 2020 році відбулося зменшення кількості оборотів дебіторської заборгованості у порівнянні із 2019 роком, тобто 8,3 разів дебітори погасили свої зобов'язання перед компанією, у 2019 році цей показник складав 22,4 рази. Рекомендуємо керівництву ТОВ «Южгазмонтаж» посилити контроль за своєчасним погашенням боргів клієнтами, прописавши штрафні санкції в умовах договору. У ТОВ «Южгазмонтаж» строк погашення дебіторської заборгованості у 2020 році збільшився на 67 днів у порівнянні із 2019 роком і склав 76 днів, замість 15, які вказані у договорі.

3. За допомогою економіко-математичного моделювання нами були побудовані трендові моделі, що дозволяють прогнозувати чистий дохід від реалізації продукції, робіт та послуг, оборотність дебіторської заборгованості, середньорічний залишок дебіторської заборгованості та інші показники ефективності управління дебіторською заборгованістю.

4. Провівши магістерське дослідження обліку дебіторської заборгованості у ТОВ «Южгазмонтаж», ми рекомендували керівництву підприємства

приділяти значну увагу питанням удосконалення обліку дебіторської заборгованості через систему ефективного управління, яка безпосередньо впливає на рівень прибутковості підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Васільєва Л. М., Трайно О. В. Організація обліку дебіторської заборгованості та шляхи її удосконалення. *Молодий вчений*, 2017. №10. С. 820-823.
2. Визначення, класифікація та оцінка дебіторської заборгованості. URL:https://pidru4niki.com/87885/buhgalterskiy_oblik_ta_audit/viznachennya_klasi_fikatsiya_otsinka_debitorskoji_zaborgovanosti (дата перегляду: 21.02.2021)
3. Волкова Н. А. Аналітичне забезпечення оцінки фінансових активів підприємства. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць*. Одеса: ОНЕУ. 2016. Вип. 1. № 60, С. 276-280.
4. Герчанівська С. В., Галушко А. Класифікація дебіторської заборгованості підприємства. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційного розвитку*. 2018.
5. Гріщенко І. В., Балахонова О. В. Методологічні аспекти контролю грошових активів та дебіторської заборгованості. 2018. PhD Thesis. Вінниця: ВННІЕ ТНЕУ.
6. Гудзь Н.В., Денчук П.Н., Романів Р.В. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. 2-е вид., перероб. і доп. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 424 с.
7. Гріщенко І. В. Методологічні аспекти контролю грошових активів та дебіторської заборгованості [Текст] / І. В. Гріщенко, О. В. Балахонова. *Соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.[м. Вінниця, 18 квіт. 2018 р.] : у 2-х т. Т. 1*. Вінниця: ВННІЕ ТНЕУ, 2018. С. 153-155.
8. Жадан Т.А., Бакань С.В. Аналітичне забезпечення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості підприємства. *Імплементация інновацій обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку сучасного бізнесу: I Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф.* Харків: ХДУХТ, 2018. С. 83-84.
9. Жадан Т. А. Экономический анализ деятельности предприятия на базе системного подхода. *Вестник НТУ «ХПИ». Тематический выпуск: Развитие учета и аудита как основы учета и аудита информационно-аналитической системы предприятия*. 2005. № 58. Т.3. С. 15-16.
10. Іващук О. Т. Економіко-математичне моделювання: навч. посіб. / За ред. О. Т. Іващука. Тернопіль: ТНЕУ «Економічна думка». 2008. С. 704.
11. Касапова, І. С. Порівняльна характеристика обліку дебіторської заборгованості згідно П(С)БО та МСФЗ. *Молодий вчений*. 2018. № 5 (1), С. 288-291.
12. Карпенко Є. А., Ченкова Ю. В.. Внутрішній контроль дебіторської заборгованості як фактор забезпечення стабільного розвитку підприємства. *Зб. наук. стат. магіст. Інст. екон., управ. та інформ. техн.* Полтава: ПУЕТ, 2018. Ч. 2. С. 97-102

13. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт оборотності активів (коефіцієнт трансформації, ресурсовіддача). *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»* [Електронний ресурс] URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/288-oborotnist-aktiviv> (дата перегляду: 21.02.2021)

14. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт оборотності оборотних активів. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»* [Електронний ресурс] URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/292-oborotnist-oborotnikh-aktiviv> (дата перегляду: 21.02.2021)

15. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»* [Електронний ресурс] URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/299-pokaznik-oborotnosti-debitorskoji-zaborgovanosti> (дата перегляду: 21.02.2021)

16. Кобилецький В. Р. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості. *Онлайн-журнал «Financial Analysis online»* [Електронний ресурс] URL: <https://www.finalon.com/slovník-ekonomichnikh-pokaznikiv/294-oborotnist-kreditorskoji-zaborgovanosti> (дата перегляду: 21.02.2021)

17. Кравченко О., Кобець Т. Організація обліку дебіторської заборгованості та шляхи її вдосконалення. *Економіка та суспільство*. 2021. 25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-58> (дата перегляду: 11.06.2021)

18. Кужельний М.В. Теорія бухгалтерського обліку. Київ : КНЕУ, 2011. 334 с.

19. Кручак, Л. В. Аналіз стану дебіторської та кредиторської заборгованості суб'єкта господарювання. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. ТНЕУ. Тернопіль: ВПЦ ТНЕУ «Економічна думка», 2016. Том 25. 2. С. 93-98.

20. Кручак Л. В. Методика аналізу дебіторської заборгованості в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2016. С. 161-165.

21. Кубік В. Д., Волчек Р. М. Дебіторська заборгованість: шляхи удосконалення системи обліку та управління заборгованістю. *The 7th International scientific and practical conference «Results of modern scientific research and development» (September 19-21, 2021)* Varca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2021. 336 p.

22. Кубік В. Д., Шаровська Т. С. Питання обліку дебіторської заборгованості за вітчизняною та зарубіжною практикою. *In: The 7th International scientific and practical conference «The world of science and innovation» (February 10-12, 2021)* Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. p. 624 – 633

23. Луценко Я. Ю.; Ходаківська Л. О. Використання МСБО та МСФЗ в системі обліку дебіторської заборгованості. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю: матер. II Міжнар. наук. – практ. конф., присв. 100-річчю Полтав. держ. аграр. академії (м. Полтава, 23 квітня 2020 р.) / за ред. Плаксієнка В. Я., Пилипенко К. А.* Полтава : Вид. ПП «Астроя», 2020. с. 356.

24. Манойленко А.В. Учетно-аналитическое обеспечение внутреннего контроля финансовых результатов: систематизация подходов и уточнение

содержания / А.В. Манойленко, Т.А. Жадан, М. Аннаев. *Вісник НТУ «ХПІ»*. Серія: Економічні науки. 2017. 46 (1267). С. 104-108.

25. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti> (дата перегляду: 15.06.2021)

26. МСБО 1 «Подання фінансової звітності». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013#Text (дата перегляду: 15.06.2021)

27. МСБО 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання» URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_029#Text (дата перегляду: 15.06.2021)

28. МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_015#Text (дата перегляду: 15.06.2021)

29. Нашкерська Г. Особливості визнання та оцінки поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи і послуги. *Бухгалтерський облік і аудит*. 11. 2009. С.31-37

30. Олійник С.О. Шляхи удосконалення обліку дебіторської заборгованості. *Науковий огляд*. 2018. 5 (48). С. 32-40.

31. Паянок, Т. М. Система внутрішнього контролю дебіторської заборгованості: напрями вдосконалення. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналіз*. 2019. 1(42), 58–63. [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-1\(42\)-58-63](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-1(42)-58-63) (дата перегляду: 14.04.2021)

32. Подольська В.О. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш. К.: ЦНЛ, 2007. 488 с.

33. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами і доповненнями). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. (дата звернення 14.02.2021)

34. Податковий облік. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/979532>. (дата звернення 14.02.2021)

35. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування: Наказ Міністерство Фінансів України, зі змінами та доповненнями від 30.11.2004 № 291. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99> (дата звернення: 12.06.2021).

36. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.03. 1999 р. № 87 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99#Text> (дата звернення: 12.05.2021).

37. Положення (стандарт) бухгалтерського 13 «Фінансові інструменти», затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559. зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення: 31.03.2021).

38. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 05.10.2017 № 2164-VIII. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення: 14.01.2021).

39. Савченко А. М. Аналіз дебіторської заборгованості підприємства за допомогою економіко-математичних методів . А. М. Савченко, Т. М. Паянок. *Економіст*. 2017. № 3. С. 27–32.

40. Стригуль Л.С. Напрямки застосування кореляційно-регресійного аналізу та коефіцієнтного методу фінансового аналізу для оцінки інвестиційної привабливості підприємства. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/3499/1/Stryhul_Napriamky%20zastosuvannia_2012.pdf. (дата звернення: 15.01.2021).

41. Степаненко О. І. Дебіторська заборгованість в системі бухгалтерського обліку: класифікація, оцінка, порядок визнання. 2021. с. 134-139.

42. Тесленко, Т. І. Сутність та порядок формування резерву сумнівних боргів. *Modern economics*. 10 (2018): 129-133.

43. Тімановська Н. В. Порівняльний аналіз обліку дебіторської заборгованості за МСБО та НПСБО. *Інноваційний розвиток економіки: інфраструктурний та інвестиційний аспекти*: зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 26-27 лист. 2021 р. Запоріжжя, 2021.

44. Тирінов А. В. Особливості визнання та облікової оцінки дебіторської заборгованості підприємства. *Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Випуск 5-2 (05). 2016. с.114-120

45. Тесленко Т. І. Сутність та порядок формування резерву сумнівних боргів. *Modern Economics*. №10. 2018. С. 129-133 URL: <https://modecon.mnau.edu.ua> DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V10\(2018\)-21](https://doi.org/10.31521/modecon.V10(2018)-21) (дата звернення: 17.01.2021).

46. Федорченко О. Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами діяльності)» / О.Є. Федорченко. К., 2009. 23 с

47. Хохлов, М. П., Корнієнко, О. С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства. *Економіка і суспільство*. 2017. (10), 402-407.

48. Ценклер Н. І. Вдосконалення класифікаційних ознак дебіторської заборгованості та їх значення в підвищенні контрольно-аналітичної функції обліку [Електронний ресурс] / Н. І. Ценклер, П. Б. Кватирка URL: <http://www.nbu.ua/portal/statti/9.htm> (дата звернення: 10.01.2021).

49. Чакалова Н. С. Розробка робочих документів для проведення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на промислових підприємствах. *Агросвіт*. 2018. № 22. С. 81–90. DOI: 10.32702/2306-6792.2018.22.81 (дата звернення: 08.01.2021).

50. Шимановська-Діанич Л. М. Процесно-орієнтоване управління та внутрішній контроль на підприємствах роздрібної торгівлі : [монографія] / Л. М. Шимановська-Діанич, Є. А. Карпенко. Полтава : ПУЕТ, 2011. 288 с.

АНОТАЦІЯ

Казновецька Наталія Володимирівна, «Облік та контроль дебіторської заборгованості
(на прикладі ТОВ «Южгазмонтаж»)»,

(прізвище та ініціали студента)

(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік, аудит і
оподаткування підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2021 рік

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процеси, що забезпечують ефективність обліку, аналізу та контролю дебіторською заборгованістю.

У роботі розглядаються теоретичні основи обліку, аналізу та контролю дебіторською заборгованістю. Досліджено економічну сутність, класифікацію та оцінку дебіторської заборгованості. Проведено порівняльний аналіз обліку дебіторської заборгованості за національними і міжнародними стандартами.

Проведено аналіз ефективності управління дебіторською заборгованістю на базовому підприємстві. Застосовано метод економіко-математичного моделювання для цілей управління дебіторською заборгованістю. Запропоновано напрями удосконалення діючої системи обліку і контролю дебіторської заборгованості на підприємстві ТОВ «Южгазмонтаж».

Ключові слова: дебіторська заборгованість, облік, міжнародні стандарти, контроль, аналіз ефективності управління.

ANNOTATION

Kaznovetska Nataliia Volodimirivna, «Accounting and control of receivables

(by the example of LLC «Uzhgazmontazh»)»

(students surname and initials)

(work title)

Thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the master's program

«Accounting, audit and taxation of Entrepreneurial Activity»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2021

Qualifying work for a master's degree consists of three chapters. The object of research - the processes that ensure the effectiveness of accounting, analysis and control of receivables.

The paper considers the theoretical foundations of accounting, analysis and control of receivables. The economic essence, classification and estimation of receivables are investigated. A comparative analysis of accounting for receivables according to national and international standards.

The analysis of efficiency of management of receivables at the basic enterprise is carried out. The method of economic and mathematical modeling for the purposes of receivables management is applied. The directions of improvement of the operating system of the account and control of receivables at the enterprise of LLC «Yuzhgazmontazh» are offered.

Key words: receivables, accounting, international standards, control, management efficiency analysis.